תפארת שלמה — להושענות

לומדת יראתך. הנ"ל עפ"י מה שבארנו בפנים בפסוק למען תלמד ליראה כו' כי דרך איש אשר קודם לימודו לבבו נוקף ומצטער על ביטול לימודו. ואחר הלימוד נחה ושקטה דעתו ורחב לבבו בגבהות ומסיר היראה מלבבו. לא כן דרך הישר רק כל מה שילמוד יותר יכניס בלבבו יותר יראת שמים. וזה ג"כ לומדת יראתך שיהי' לימודנו בבחי' זו להכניס בלבבנו יראת שמים יותר ויותר: הושענא רשומים בשמך שואגים הושענא.

הושענא הנראה לבאר עפ"י מ"ש במשנה פ"ג לולב הגזול והיבש פסול. לרמז בזה על כל המצוה שהאדם עושה בהיותו רשע ח"ו גם המצוה נגזל ממנו להחיצוני'. וזה ענין מצוה הבאה בעבירה. ונקדים מ"ש בספר שער היחודים בסופו. וז"ל כל מעשי האדם הטובים שאדם עושה בעודנו רשע או תורה שהוא לומד אצ"ל שאינו מוסיף בקדושה אלא גם אדרבא מוסיף כח בהקליפה ועליו נאמר ולרשע אמר כו' מה לך לספר חוקי ובזה מוסיף חטא על פשע וגדול עונו מנשוא וכשחזר בתשובה מוציא אותם שנתן בקליפה ומכניסן ג"כ בקדושה ע"ז נאמר חיל בלע ויקיאנו ולזה נקרא תשובה שישוב דבר למקומו ושכרו כפול ומכופל שמכניע הקליפה ומוציא הקדושה מתוכו ונותן אל הקדושה. ובזה יובן מ"ש הזדונות נעשים לו כזכיות עכ"ל. ובזה פרשתי פרש"י בפ' נח. כי מלאה הארץ חמס. לא נחתם גזר דינם אלא על הגזל דלכאורה יפלא הדבר הלא כחיות השדה נחשבו ולמה הקפיד הש"י דוקא על הגזל. רק הרמז ג"כ על המצות שעשו גם המה נגזל מהם ונחטף להחיצונים. וזה ג"כ הפי' בפ' משפטים אל תשת ידך עם רשע להיות ע"ד חמס. ע"ד רומז לק"ש ע' וד' רבתי. ואם ח"ו האדם פוגם גם הק"ש שלו בבחי' חמס ונגזל לחיצונים ח"ו. וז"ש בפ' התשובה והי' כי יבואו עליך הדברים האלה כו' והשבות אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך ד' אלהיך שמה. פי' כי תשוב להבין בגלות המר הזה בכל הגוים אשר הדיחך כי עיקר כוחם הוא מה שבלעו הני"ק וזה ד' אלהיך שמה כביכול הוא ג"כ שמה במה שבלעו הני"ק ביניהם. וז"ש אח"כ ושב ד' אלהיך וכו' והשיב לא נאמר אלא ושב וקבץ כו' כי יוציא בלעם מפיהם והתיקון לזה כי תשמע כו' לשמור מצותיו וחקותיו כו' פי' מכאן והלאה תזהר לשמור מצותיו בבחי' שמירה מעולה מהחיצונים. וזהו התשובה האמיתית להוציא מהם הני"ק לבל יהא בהם עוד כח. וזה ג"כ הפי' בפ' וצדקה תהי' לנו כי נשמור לעשות כו'. וזה ג"כ מ"ש ושמרו דרך ד' לעשות משפט וצדקה בבחי' שמירה אזי יביא ד' על בנ"י החסד אשר דבר עליו. ובזה י"ל בפ' ק"ש ואהבת כו' והיו הדברי' האלה כו' על לבבך כו' כי זהו ההבטחה לבני ישראל אם ילכו בדרך הישר לקיים מצות ק"ש ואהבת כו' יהי' נשאר הרשימו מק"ש ומצות ומעש"ט על לבבך דבוק בהם ולא יהיו נגזלים ממך ורשומים על לבבך לזכר עולם. וז"פ ג"כ בהושענא. רשומים בשמך שואגים הושענא. עד"ז הם שואגים להיות רשומים בשמך. שיהיו בשמירה מעולה כל התורה ומצות להיות נשאר הרשימו בלבבם תמיד לזכר עולם אמן:

בהושענא המתחלת אדמה מארר וכו' רזון מקללה שבולת מצנמון וכו' כל התפלה זו היא מיוסדת על התבואה ועל הפירות שלא יתקלקלו. והיא הקפה השישית הרומז נגד יוסף בחי' צי"ע. שכל התבואות אשר אצרו המצריים היו נרקבים ושלו נשאר קיים. מפני כי מדתו הוא משומרי הברית שלא פגם ולא קלקל. לכן גם השפעה שלו לא נתקלקל כלל וזה שאנו מעוררים עתה זכותו להגן על הפירות ותבואות השנה שלא יתקלקלו ח"ו. וזה יש לרמז בדברי קדשו של רש"י ז"ל בפ' נח בפ' והקמותי את בריתי כו' ברית הי' צריך על הפירות שלא ירקבו. פי' מדת הברית בחי' צי"ע הי' צריך על הפירות שלא ירקבו כי נח הי' ג"כ משומרי הברית קודש: